

Prima instanță: Judecătoria Soroca (sediul central), (jud. Gh. Purici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

Î N C H E I E R E

13 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Andrieș Gheorghe,
reprezentat de avocatul Burdeniuc Iurie,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată Moscovici Veaceslav
împotriva lui Andrieș Gheorghe, intervenient accesoriu ÎCS OCN „Total Leasing &
Finance” SA cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
respinsă cererea de apel depusă de Andrieș Gheorghe, admisă cererea de apel depusă
de Moscovici Veaceslav, casată parțial hotărârea din 01 aprilie 2021 a Judecătoriei
Soroca (sediul central) și emisă în această parte o hotărâre nouă,

c o n s t a t ă :

La 29 noiembrie 2019, Moscovici Veaceslav s-a adresat în instanța de judecată
cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrieș Gheorghe, intervenient
accesoriu ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA cu privire la încasarea datoriei
și a dobânzilor de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 03 mai 2019, între ÎCS ONC
„Total Leasing & Finance” SA, în calitate de locator și Andrieș Gheorghe în calitate
de locatar a fost încheiat contractul de leasing financiar nr. 4048L-2019-AND în
baza căruia locatorul a transmis locatarului în posesiune și folosință temporară
autoturismul de model „Toyota Land Cruiser 150 Prado”, cu nr/î XXXX, iar
locatarul s-a obligat să achite prețul bunului în rate de leasing, conform graficului de
achitare.

Totodată executarea corespunzătoare a obligațiilor pârâtului au fost garantate
cu fidejusiunea sa în baza contractului de fidejusiune nr. 127-AND/MOS-19 din 03
mai 2019.

Pârâtul nu și-a executat obligațiile contractuale și pentru a nu suferi istoricul
său de credit a achitat la scadență ratele lunare obligatorii aferente contractului de
leasing nr. 4048L-2019-AND din 03 mai 2019, pentru perioada iunie - noiembrie
2019 în sumă totală de 172 584,85 de lei.

În scopul soluționării amiabile a litigiului, la 18 noiembrie 2019, în adresa pârâtului a fost expediată o notificare prin care a solicitat achitarea integrală a datoriei până la 28 noiembrie 2019, însă aceasta nu s-a soldat cu rezultate pozitive, deoarece în termenul stabilit datoria nu a fost achitată.

În baza celor expuse supra, reclamantul Moscovici Veaceslav a solicitat în instanță încasarea în ordine de regres de la Andrieș Gheorghe în beneficiul său a datoriei în mărime de 172 584,85 de lei și a dobânzii de întârziere, a cheltuielilor poștale pentru expedierea notificării în sumă de 11,50 lei și a taxei de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 5 377,89 de lei.

Ulterior, la 16 decembrie 2020 și la 22 februarie 2021, Moscovici Veaceslav a înaintat cerere prin care suplimentar a solicitat încasarea de la Andrieș Gheorghe a cheltuielilor în mărime de 2 400 de lei pentru executarea încheierii Judecătorei Soroca (sediul Central) din 02 decembrie 2019 prin care a fost admisă cererea de asigurare a acțiunii, și respectiv, a dobânzii de întârziere în mărime de 28 553,82 de lei pentru perioada 29 noiembrie 2019 – 22 februarie 2021.

Prin hotărârea din 01 aprilie 2021 a Judecătorei Soroca (sediul central), acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Moscovici Veaceslav împotriva lui Andrieș Gheorghe, intervenient accesoriu ÎCS OCN „ Total Leasing & Finance” SA cu privire la încasarea datoriei contractuale, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată a fost admisă parțial.

A fost încasată de la Andrieș Gheorghe în beneficiul lui Moscovici Veaceslav suma de 172 584,85 de lei cu titlu de datorie.

A fost încasată de la Andrieș Gheorghe în beneficiul lui Moscovici Veaceslav suma de 11,50 lei cu titlu de cheltuieli pentru expedierea notificării, suma de 2 400 de lei cu titlu de cheltuieli pentru punerea în executare a încheierii de asigurare a acțiunii, suma de 6 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice și suma de 5 377,89 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată.

A fost respinsă pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 28 553,82 de lei.

Prin decizia din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea de apel depusă de Andrieș Gheorghe, admisă cererea de apel depusă de Moscovici Veaceslav, casată parțial hotărârea din 01 aprilie 2021 a Judecătorei Soroca (sediul central) și emisă în această parte o hotărâre nouă.

În motivarea soluției sale instanțele ierarhic inferioare au reținut că Moscovici Veaceslav, în calitate de fidejutor, acționând cu bună-credință, pentru a nu admite întârzieri la achitări și aplicarea penalităților a executat obligațiile asumate de către Andrieș Gheorghe conform contractului de leasing nr. 4048L-2019-AND din 03 mai 2019, achitând conform graficului anexă la contract, suma totală de 172 584,85 de lei cu titlu de rate lunare, or ultimul nu a dat dovadă de diligență și nu și-a executat în termen obligațiile asumate în baza contractului de leasing, iar prin prisma garanției personale instituită prin contractului de fidejusiune aceste obligații au fost executate integral de către fidejutorul Moscovici Veaceslav, ca rezultat, se naște obligația lui Andrieș Gheorghe de a restitui în ordine de regres sumele achitate de către Moscovici Veaceslav.

Totodată, instanțele făcând trimitere la prevederile art. 1648 alin. (1) din Codul

civil, au evidențiat că fidejutorul are dreptul la restituire în regres din partea debitorului doar în măsura în care fidejutorul a executat obligația rezultată din fidejusiune. Suplimentar, fidejutorul se subrogă, în aceeași măsura, în drepturile creditorului față de debitor. Dreptul la restituire în regres și drepturile dobândite prin subrogare există în paralel.

La fel, reținând temeinicia pretenției de baza, instanțele ierarhic inferioare unanim au ajuns la concluzia cu privire la încasarea tuturor cheltuielilor de judecată suportate de reclamant în cadrul procesului civil.

Deși pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întârziere a fost considerată neîntemeiată de către prima instanță, reținând că prin achitarea datoriei în locul debitorului, reclamantul și-a executat obligațiile contractuale, nefiind în drept de a solicita încasarea dobânzii de întârziere, totuși instanța de apel a desconsiderat această soluție. Astfel, pentru a admite pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, instanța de apel a reținut în decizie îndeplinirea cumulativă a condițiilor de drept necesare încasării dobânzii de întârziere chiar în situația în care acestea nu au fost prevăzute în contractul dintre părți. Or, obligațiile debitorului Andrieș Gheorghe de achitare a dobânzii rezultă din neexecutarea obligației de restituire către fidejutor a sumei achitate de acesta, obligația debitorului față de fidejutor fiind una lichidă și exigibilă.

La 13 ianuarie 2022, Andrieș Gheorghe, reprezentat de avocatul Burdeniuc Iurie, a contestat cu recurs decizia din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel la emiterea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, precum și au fost emis erori care au dus la încălcarea drepturilor omului.

La 21 februarie 2022, Moscovici Veaceslav, reprezentat de avocatul Lungu Alexandru, a depus o referință la recursul declarat de către Andrieș Gheorghe, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

La 22 februarie 2022 (prin oficiul poștal), Moscovici Veaceslav, reprezentat de avocatul Ojog Olga, a depus o referință la recursul declarat de către Andrieș Gheorghe, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 09 noiembrie 2021 și recepționată de recurent și de către avocatul ales la 22 decembrie 2021. Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referințe, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Andrieș Gheorghe, reprezentat de avocatul Burdeniuc Iurie, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Andrieș Gheorghe, reprezentat de avocatul Burdeniuc Iurie, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a

îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Andrieș Gheorghe, reprezentat de avocatul Burdeniuc Iurie.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Andrieș Gheorghe, reprezentat de avocatul Burdeniuc Iurie.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Gervas